

JACQUES GAULTIER [LONDEN]
AAN CONSTANTIJN HUYGENS [DEN HAAG]
[CA. 30 APRIL 1645]
3940A

Vervolg op de brief van Gaultier van begin april 1645 (3928).

Samenvatting: Gaultier heeft voor £ 30 een uitstekende luit van Laux Maler met negen spanen weten te bemachtigen. Wanneer de luit Huygens niet bevalt of wanneer hij de luit te duur vindt, kan de koop ongedaan worden gemaakt.

Verstuurd (met Gaultiers vorige brief van begin april 1645 [3928]) met Rivets brief aan Huygens van 1 mei 1645 (3942). Huygens' antwoorden van 8 en 15 mei 1645 zijn verloren gegaan.

Datering: Worp bracht onderhavige brief in verband met Rivets brief aan Huygens van 26 mei 1645 (3958), maar uit de inhoud wordt duidelijk dat deze al met Rivets brief van 1 mei 1645 (3942) is meegestuurd. Rivet schrijft in die brief dat Gaultier de luit eergisteren, dus 29 april, heeft gevonden. Dat betekent dat onderhavige brief op z'n vroegst op 29 april en op z'n laatst op 1 mei is geschreven. Land (1885) koppelde deze brief al aan Rivets brief van 1 mei 1645.

Primaire bron: Leiden, Univ. Bibl., Cod. Hug. 37: brief (enkelvel, 19x30cm, a | b; autograaf). De brief was zeker eerst een dubbelvel. Gaultier begon de brief te schrijven op zijde a. Na aldus deze bladzijde naar onderen toe te hebben volgeschreven, draaide hij het vel een kwartslag en schreef verder in de linkermarge.

Vroegere uitgaven: Jonckbloet 1882, [Gaultier] nr. 3, pp. CCVIII-CCIX: volledig.

— Worp 4, nr. 3953, p. 148: onvolledig (<Depuis ma laittre ... sa grandeur.>).

Namen: Luca Maler; Nicholas; Frédéric Rivet.

Plaatsen: Bologna; Engeland.

Glossarium: barrer (van dwarslatjes toets voorzien [bovenblad van luit]); chanter (zingen); cotte (spaan [luit]); enmancher (van een hals voorzien [luit]); jouer (spelen); luth (luit); picesce (muziekstuk); toucher (spelen).

Transcriptie

À Monsieur

Monsieur Hugens.

Monsieur,

Depuis ma laittre escrite il c'est rencontré un gentilhomme de mes amis qui avoit fait accommoder un luth et enmanché de neuf, et me l'a apporté pour me le faire toucher. Il s'est trouvé que le luth est absolument le plus beau et meilleur luth de Bologne qui soit en Engleterre, de la grandeur ainsi que le désirez, plustost plus grand que petit; il est à neuf cottes et de Laux Maller. Il est barré et enmanché par Maister Nicolles que ne tenons icy pour le plux ecellent qui soit icy pour le barré. Et pour les reste aussi, c'est un luth propre à chanter aussi qu'à jouer des picesces.

Ayant montré vostre lettre à ce gentilhomme, à ma prierre il [l']a voulu laisser aller. Le pris est dessus de telles conditions que ne serez forcé à rien que cet qu'il vous ^lplaira, qu'est que le gentilhomme et moy nous nous obligons par escrit à Monsieur Rivait que, cy n'agreez le luth, le renvoyant, nous rendrons la somme, que sera trente livre esterlin. Je ne vouldrois pour toutes les choses du monde faire aucune action pour vostre service qui ne fust cincère et naitte et san aucune falcification. À mon jugement le luth est le plus excellent que j'aye jamais ouy de sa grandeur. Si je suis si heureux que de vous pouvoir plaire en cela, je continuray l'espoir que j'ay tousjours eu d'avoir la calité de,

1. Vanaf hier is de brief dwars beschreven.

Monsieur,

vostre très-humble et très-affectionné
J. Gaultier.

Vertaling

Aan de heer Huygens.

Mijnheer,

Sinds mijn vorige ²brief heb ik een van mijn vrienden ontmoet, die een luit had laten aanpassen en van een nieuwe hals laten voorzien, en had meegebracht om mij er op te laten spelen. Het bleek absoluut de mooiste en beste luit uit Bologna te zijn die er in Engeland is, ongeveer van de grootte die u wenste, eerder iets groter dan kleiner. Hij telt negen spanen en is vervaardigd door Luca Maler. De hals is gemaakt door meester Nicholas, die wij hier daarvoor de beste vinden, die ook de dwarslatjes onder het bovenblad heeft gemaakt. Tenslotte, het is een luit die zowel geschikt is om [bij] te zingen als om [solo-]stukken op te spelen.

Nadat ik deze heer uw ³brief had laten zien, was hij bereid op mijn verzoek er afstand van te doen. De prijs is onderworpen aan de afspraak dat u tot niets zult worden gedwongen dat u niet zal bevallen, dat wil zeggen dat deze heer en ik ons schriftelijk jegens de heer [Frédéric] Rivet verplichten dat u, als de luit u niet bevalt, hem kunt terugsturen, en wij het bedrag, dertig pond sterling, zullen terugbetalen. Ik zou u in alle aangelegenheden alleen de oprechtste en keurigste diensten willen bewijzen, zonder u in iets te kort te doen. Naar mijn oordeel is deze luit de allerbeste die ik ooit van die grootte heb gehoord. Als ik zo gelukkig ben u er een plezier mee te kunnen doen, zal ik zoals altijd blijven hopen dat ik de hoedanigheid heb te zijn,

mijnheer,

uw nederige en toegenegen
Jacques Gaultier.

2. Gaultier aan Huygens, begin april 1645 (3928).

3. Huygens aan Gaultier, 20 maart 1645 (verloren)?